

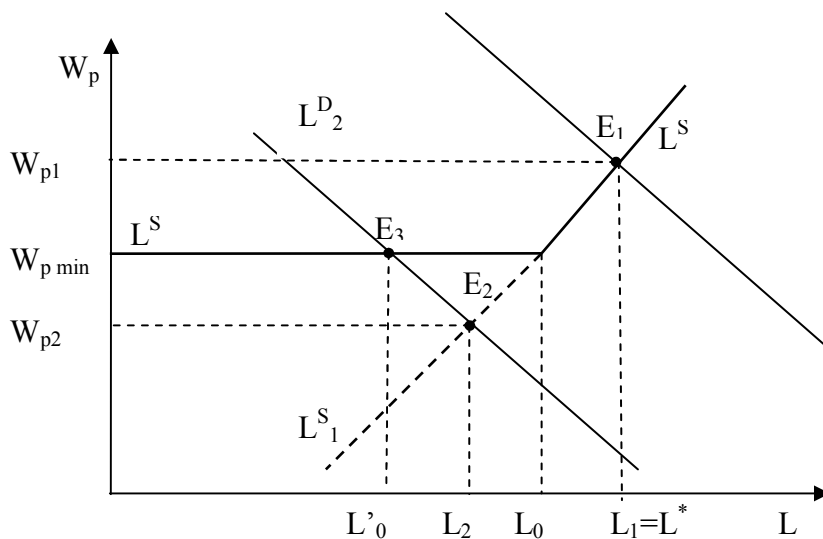
Міністерство освіти і науки України

Харківська національна академія міського господарства

І.А. Островський, С.Б. Тимофієва

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА
РОБОЧА ПРОГРАММА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„МАКРОЕКОНОМІКА”**

**для студентів 2 курсу денної форми навчання
галузь знань – 0305 „Економіка та підприємництво”
напрямів підготовки: 6. 030504 „Економіка підприємства”.
та 6.030509 „Облік і аудит”**

Харків – ХНАМГ – 2009

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни „Макроекономіка” для студентів 2 курсу денної форми навчання галузь знань – 0305 „Економіка та підприємництво” напрямів підготовки: 6. 030504 „Економіка підприємства” та 6.030509 „Облік і аудит” . – Харків: ХНАМГ, 2009. – 38 с.

Укладач : І. А. Островський, С.Б.Тимофієва

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рецензент: кандидат економічних наук Єгорова О.Ю.

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії, протокол №9 від 5 травня 2009

Зміст

	Стор.
Вступ	4
1. Програма навчальної дисципліни	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	8
1.4. Рекомендована основна навчальна література	9
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	10
2. Робоча програма навчальної дисципліни	11
2.1. Структура навчальної дисципліни	11
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни	12
2.3. Розподіл часу за змістовими модулями та формами навчальної роботи	21
2.4. Організація самостійної роботи	24
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту	26
2.6. Методи та критерії оцінювання знань	26
2.7. Інформаційно – методичне забезпечення	30
2.8. Додатки	32

Вступ

Макроекономіка є нормативною дисципліною навчального плану, яка забезпечує фундаментальну підготовку бакалаврів напрямів підготовки: „Економіка підприємства” та „Облік і аудит”. Досліджуючи поведінку національної економіки як цілісної системи, макроекономіка оперує такими індикаторами економічного розвитку країни, як зростання або падіння обсягів національного виробництва, рівень безробіття і темп інфляції, стан державного бюджету і платіжного балансу, курс національної валюти, державний борг. Макроекономіка будучи теоретичною базою економічної політики держави, покликана розкрити можливості суспільства в особі держави впливати на економічний розвиток країни. Володіння макроекономічними знаннями дає змогу сьогоднішнім студентам у майбутньому кваліфіковано оцінювати зміни в економічній кон’юктурі та економічній політиці держави, приймати раціональні рішення у майбутній економічній діяльності. У зв’язку з цим важливого значення набуває підготовка висококваліфікованих фахівців, які могли би ураховувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності; захищати інтереси держави, поєднувати суспільні, колективні та індивідуальні інтереси; ураховувати соціальні аспекти впливу рішень, що приймаються, на співробітників, споживачів, місцеві спільноти.

Рейтингова система оцінки знань студентів є частиною нових технологій навчання, яка значною мірою відповідає новим соціально-правовим умовам. Вона спрямована на підвищення виховної ролі навчальної дисципліни, стимулює самостійну роботу студентів, спонукає їх до ініціативи. Рейтингова система містить в собі не тільки оцінку успішності навчання, але й активізує студентів на придбання заохочувальних балів, посилює соціально-психологічні стимули, враховує несумлінність у навчальні за допомогою штрафних балів. Одним з елементів рейтингової системи є тестовий контроль знань, умінь і навичок студентів, який дозволяє ефективно і об’єктивно оцінювати успішність студентів.

Дисципліна „Макроекономіка” є нормативною дисципліною для підготовки бакалаврів галузі знань – 0305 „Економіка та підприємництво” напрямів підготовки: 6.030504 – „Економіка підприємства” та 6.030509 „Облік і аудит”.

Програма розроблена на основі:

- ГСВОУ ОКХ бакалавра напряму підготовки 0501–„Економіка і підприємництво” 2004 р.
- ГСВО ОПП підготовки бакалавра за спеціальностями напряму 0501– „Економіка і підприємництво” 2006 р.
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030504 – „Економіка підприємства”, 30.08.2007 р.
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030509 „Облік і аудит”, 30.08.2007 р.

Програма ухвалена кафедрою економічної теорії (протокол № 1 від 30 серпня 2007 р.) та Вченою радою факультету Економіки і підприємництва .

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. 1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета вивчення: формування системи знань з теоретичної макроекономіки, які відображають сукупні результати економічної діяльності країни та теоретичний інструментарій ринкового і державного регулювання національної економіки

Завдання: вивчення ключових положень базових макроекономічних теорій, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.

Предмет вивчення у дисципліні : механізм функціонування та розвитку національної економіки.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Політична економія	Міжнародна економіка Національна економіка Регіональна економіка

1. 2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль *Макроекономіка*

(5,0 / 180)

ЗМ 1. Теоретичні основи макроекономіки

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи (теми)

ЗМ 1. Теоретичні основи макроекономіки

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи (теми)

Тема 1.1. Макроекономіка як наука.

Тема 1.2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.

Тема 1.3. Ринок праці.

Тема 1.4. Товарний ринок.

Тема 1.5. Грошовий ринок.

Тема 1.6. Інфляційний механізм.

ЗМ 2. Макроекономічна рівновага

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи(теми)

Тема 2.1. Споживання домогосподарств.

Тема 2.2. Приватні інвестиції.

Тема 2.3. Сукупні витрати і ВВП.

Тема 2.4. Економічна динаміка.

ЗМ 3. Держава в системі макроекономічного регулювання.

ЗМ 4. Зовнішньоекономічна діяльність.

1. 3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, Соціально-виробнича, Соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень Ураховувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності	Виробнича	Організаційна
Алгоритмічний рівень За результатами аналізу законодавчих та нормативних актів України, використовуючи макроекономічні моделі, за допомогою зіставлення та порівняння приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці.	Виробнича	Організаційна
Евристичний рівень На основі аналізу наявних економічних та природних ресурсів, застосовуючи моделі альтернативних витрат, за допомогою зіставлення та порівняння визначати альтернативні варіанти використання економічних ресурсів.	Соціально-виробнича	Проектувальна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Макроекономіка : Підручник / За ред. В.Д. Базилевича . – К.: Знання, 2004. – 851 с.
2. Панчишин С. Макроекономіка : Підручник . - К.: Либідь, 2001. – 614 с.
3. Перехідна економіка: Підручник / За ред. В.М.Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591 с.
4. Савченко А.Г. Макроекономіка: Підручник. – 2 вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 448 с.
5. Практикум з курсу макроекономіки (основні поняття, формули, тести, завдання, проблеми, література) для самостійної роботи студентів / Укл. Решетило В.П. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 61 с.
6. Тестовий контроль знань, умінь і навичок з модуля „Макроекономіка”. (тестові завдання за змістовими модулями, підсумковий тест) / Укл. Решетило В.П., Островський І.А., Тимофієва С.Б. – Харків: ХНАМГ, 2007 – 51с.
7. Методичні вказівки до організації самостійної роботи, практичних занять та виконання контрольних робіт з дисципліни «Макроекономіка» (для студентів 2 курсу денної і заочної форм навчання напрямів підготовки: 6.030504 „Економіка підприємства” і 6.03509 „Облік і аудит”). Укл.: Островський І.А., Тимофієва С.Б. – Харків: ХНАМГ, 2009 – 120 с.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Макроекономіка

Мета вивчення: формування системи знань з теоретичної макроекономіки, які відображають сукупні результати економічної діяльності країни та теоретичний інструментарій ринкового і державного регулювання національної економіки.

Предмет дисципліни : механізм функціонування та розвитку національної економіки.

Змістовні модулі : теоретичні основи макроекономіки; макроекономічна рівновага; змішана закрита модель макроекономічного кругообороту; відкрита модель макроекономічного кругообороту.

Макроэкономика

Цель изучения: формирование системы знаний по теоретической макроэкономике, которые отражают совокупные результаты экономической деятельности страны и теоретический инструментальный рыночного и государственного регулирования национальной экономики.

Предмет дисциплины: механизм функционирования и развития национальной экономики.

Модули содержания: теоретические основы макроэкономки; макроэкономическое равновесие; закрытая модель макроэкономического кругооборота; открытая модель макроэкономического кругооборота.

Macroeconomics

The purpose of studying: forming the system of knowledge on the mechanism of national economy functioning on the basis of modern macroeconomic theories developed by the world and home scientists as well as mastering skills of macroeconomic practice.

The content of the subject: the mechanism of national economy.

The modules of the content: the theoretical fundamentals of macroeconomies; macroeconomic balance; the closed model macroeconomic circulation; the open model macroeconomic circulation.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни „Макроекономіка”

Призначення: підготовка бакалаврів	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5,0</p> <p>Загальна кількість годин – 180</p> <p>Змістових модулів – 4</p>	<p>Галузь знань – 0305 „Економіка та підприємництво”</p> <p>Напрями підготовки – 6. 030504 “Економіка підприємства” та 6.030509 „Облік і аудит”</p> <p>Освітньо- кваліфікаційний рівень – бакалавр</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки 1-ий Триместри – 4,5</p> <p>Аудиторні заняття: 72 год. Лекції – 36 год. Практичні заняття – 36 год.</p> <p>Самостійна робота – 108 год.:</p> <p>Види підсумкового контролю: диф. залік – 4 триместр екзамен – 5 триместр.</p>

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 40% до 60%.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та практичних. Лекційний матеріал дає студентові основу знань з тих, чи інших проблем мікроекономічного аналізу орієнтує студентів у різноманітті навчальної літератури. Метою

практичних занять – є поточна перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу з окремих тем дисципліни, які винесені на семінари. Крім цього на практичних заняттях передбачається проведення комплексно-модульного контролю, тобто перевірка рівня засвоєння навчального матеріалу кількох тем курсу. На практичні заняття виносяться найважливіші й найскладніші питання дисципліни. При підготовці до практичних занять потрібно передусім прочитати конспект лекцій з відповідної теми, вивчити понятійний апарат і осягнути логіку навчального матеріалу. Далі доцільно звернутися до вивчення рекомендованої літератури відповідно до певної теми.

Велике значення у процесі вивчення й закріплення знань має самостійна робота студентів, завданням самостійної роботи є також отримання більш глибоких знань, як результату вивчення додаткових літературних джерел.

Робоча програма, матеріали для проведення лекційних, практичних та розподіл часу за змістовими модулями та формами роботи розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

2.2 Тематичний план навчальної дисципліни.

Вивчаючи макроекономіку студенти повинні засвоїти систему економічних знань, на яких базується сучасний макроекономічний аналіз ; набути навички дослідження агрегованих показників економічного та соціального розвитку національної економіки шляхом використання універсального інструментарію та макроекономічного моделювання.

Приступаючи до вивчення дисципліни „Макроекономіка” студенти повинні познайомитися з програмою навчальної дисципліни, осягнути її структуру та основні методи й форми навчання. Уявити основні види і форми контролю знань, умінь і навичок.

Тематичний план дисципліни „Макроекономіка” складається із чотирьох змістових модулів, кожен з яких включає певні навчальні елементи та питання, які розкривають механізм макроекономічного аналізу.

ЗМ 1. Теоретичні основи макроекономіки

Тема 1.1. Макроекономіка як наука.

Об'єкт і предмет макроекономіки. Місце макроекономіки в системі економічних наук. Об'єкт і предмет макроекономіки. Економічна система як об'єкт макроекономіки. Суб'єкти економіки. Механізм функціонування економіки як предмет макроекономіки. Позитивна і нормативна функції макроекономіки.

Макроекономіка економічна політика.

Методологія макроекономіки. Моделювання як основний метод макроекономічного аналізу. Припущення, екзогенні та ендогенні змінні макроекономічних моделей. Запаси і потоки як два види кількісних змінних.

Становлення та розвиток макроекономіки. Етапи становлення і розвитку макроекономіки.

Роль макроекономіки в житті суспільства. Ефективність економіки та головне завдання макроекономіки. Макроекономіка та економічна політика.

Тема 1.2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.

Система національних рахунків (СНР). Основні макроекономічні показники. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Методологічні принципи побудови системи національних рахунків. Основні категорії системи національних рахунків: інституціональні одиниці, сектори, рахунки, економічні операції.

Методи розрахунку ВВП. Валовий випуск та валовий внутрішній продукт (ВВП). Методи обчислення ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий. Валовий національний дохід та валовий національний дохід наявний. Макроекономічні показники на чистій основі. Номінальний та реальний ВВП. Поточні та постійні ціни. Індекс цін (дефлятор ВВП). Інфлювання та дефлювання ВВП. Визначення зміни реального ВВП при стабільних цінах та в умовах інфляції.

Похідні показники СНР та взаємозв'язок між ними. Чистий внутрішній продукт. Національний дохід. Особистий дохід. Доходи кінцевого споживання. Показники суспільного добробуту. Головна мета „політики добробуту”. Сутність показника чистий економічний добробут.

Тема 1.3. Ринок праці.

Поняття ринку праці. Чинники попиту та пропозиції на ринку праці. Ринок праці та механізм його функціонування. Попит, пропозиція і рівновага на ринку праці. Особливості функціонування ринку праці в Україні.

Рівноваги на ринку праці: неокласичний та кейнсіанський підходи. Класична теорія ринку праці. Кейнсіанська теорія ринку праці. Теорія гнучкого ринку праці.

Поняття та форми прояву зайнятості. Ефективна зайнятість. Фактична зайнятість. Економічно активне населення. Стандартна зайнятість. Часткова зайнятість. Самозайнятість. Випадкова зайнятість. Тимчасова зайнятість.

Безробіття: поняття, причини виникнення та види. Класична концепція безробіття. Кейнсіанська концепція безробіття. Фрикційне, структурне і циклічне безробіття. Закон Оукена.

Наслідки безробіття. Державне регулювання зайнятості. Стимулювальна політика як метод зменшення безробіття та її інфляційні наслідки. Крива Філіпса про зв'язок між інфляцією і безробіттям в короткостроковому і довгостроковому періодах. Висновки кривої Філіпса для політики зайнятості. Державна політика зайнятості. Державні програми сприяння зайнятості населення.

Тема 1.4. Товарний ринок.

Сукупний попит як функція від ціни. Крива сукупного попиту. Закон сукупного попиту та його фактори. Крива сукупного попиту. Цінові чинники сукупного попиту. Нецінові чинники сукупного попиту та вплив їх на його криву.

Сукупна пропозиція. Нецінові чинники сукупної пропозиції. Класична модель сукупної пропозиції і виробнича функція. Крива сукупної пропозиції в

довгостроковому періоді. Кейнсіанська модель сукупної пропозиції. Крива сукупної пропозиції в короткостроковому періоді. Зміна цін і реального ВВП на різних ділянках короткострокової кривої сукупної пропозиції. Нецінові чинники сукупної пропозиції.

Макроекономічна рівновага у моделі „ AD – AS” . Довгострокова та короткострокова рівновага. Порушення подвійної рівноваги сукупним попитом та механізм її відновлення. Порушення подвійної рівноваги сукупною пропозицією та механізм її відновлення.

Тема 1.5. Грошовий ринок.

Пропозиція грошей. Грошовий мультиплікатор. Грошова пропозиція та грошові агрегати. Графік грошової пропозиції. Ефект грошового мультиплікатора.

Попит на гроші, його види. Попит на гроші для угод, попит на гроші як активи та їх графічна інтерпретація.

Механізм функціонування грошового ринку. Модель грошового ринку. Порушення та відновлення рівноваги на грошовому ринку.

Тема 1.6. Інфляційний механізм.

Поняття інфляції. Циклічна природа інфляції. Темп інфляції та його обчислення. Види інфляції залежно від її темпів. Інфляція попиту та інфляція витрат, очікувана та неочікувана інфляція.

Наслідки інфляції. Інфляційний податок. Стагфляція. Основні соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика: форми та методи.

Взаємозв'язок інфляції і безробіття. Крива Філіпса.. Стимулювальна політика як метод зменшення безробіття та її інфляційні наслідки. Крива Філіпса про зв'язок між інфляцією і безробіттям в короткостроковому і довгостроковому періодах. Висновки кривої Філіпса для політики зайнятості. Державні програми сприяння зайнятості населення.

ЗМ 2. Макроекономічна рівновага

Тема 2.1. Споживання домогосподарств.

Доходи домогосподарств і споживання. Функція споживання. Споживання як функція наявного доходу. Функція споживання. Графік споживання та заощадження.

Кейнсіанська концепція споживання. . Психологічний закон Кейнса. Графік споживання та заощадження. Середня схильність до споживання та заощадження. Гранична схильність до споживання та заощадження. Автономне споживання та чинники, які на нього впливають. Ініційоване споживання.

Функція споживання з урахуванням фактора часу.

Теорії споживання. Мжчасовий вибір споживача І.Фішера, теорія життєвого циклу Ф.Модільяні і теорія перманентного доходу М. Фрідмена.

Тема 2.2. Приватні інвестиції.

Сутність та види інвестицій. Інвестиційні функції: кейнсіанська, класична. Функція інвестицій у житлове будівництво. Функція інвестицій у запаси.

Модель "заощадження - інвестиції" і макроекономічна рівновага. Заощадження і інвестиції. Класичний підхід урівноваження заощаджень з інвестиціями. Кейнсіанський механізм урівноваження заощаджень з інвестиціями. Структура заощаджень та їх трансформація в інвестиції.

Державна інвестиційна політика та її вплив на розвиток національної економіки. Роль інвестицій в економіці. Відсоткова ставка як чинник інвестиційного попиту. Номінальна та реальна відсоткові ставки. Податок на прибуток і чиста прибутковість інвестицій. Крива сукупного попиту на інвестиції. Чинники автономних інвестицій та їх вплив на криву інвестиційного попиту.

Тема 2.3. Сукупні витрати і ВВП.

Сукупні витрати і рівноважний ВВП. Сукупні видатки і рівноважний ВВП. Визначення рівноважного ВВП на основі методу «видатки — випуск». Фактичні та заплановані видатки. Модель «кейнсіанський хрест». Визначення рівноважного ВВП за методом «вилучення — ін'єкції». Система вилучень та ін'єкцій в

економічному кругообігу. Приватні заощадження — інвестиції як спрощена модель економічної рівноваги.

Мультиплікатор витрат. Сутність і кількісна визначеність мультиплікатора витрат. Механізм мультиплікації автономних витрат. Графічний аналіз ефекту мультиплікатора.

Сукупні витрати і потенційний ВВП. Рецесійний розрив як наслідок дефіциту сукупних видатків. Графічна та математична інтерпретація рецесійного розриву. Інфляційний розрив як наслідок надмірних сукупних видатків. Графічна та математична інтерпретація інфляційного розриву.

Тема 2.4. Економічна динаміка.

Сутність, типи і вимір економічної динаміки. Фактори економічного зростання. Виробнича функція. Трансформація виробничих факторів у продукт. Внесок окремих факторів у економічне зростання.

Сучасні моделі прогнозування економічного зростання. Модель економічного зростання Солоу. Основні передумови моделі. Вплив запасу капіталу на економічне зростання. Стійкий рівень капіталоозброєності. Золоте правило нагромадження як критерій максимізації рівня споживання. Вплив приросту населення на економічне зростання. Вплив технічного прогресу на економічне зростання. Висновки моделі Солоу. Залишок Солоу. Економічне зростання на основі моделі AD—AS і кривої виробничих можливостей.

Економічні цикли. Циклічність як форма економічного розвитку. Сутність та структура економічного циклу. Види економічних циклів. Індикатори циклічних коливань. Графічний та вербальний аналіз фаз економічного циклу.

ЗМ 3. Держава в системі макроекономічного регулювання.

Сутність, функції та інструменти державного регулювання економікою. Економічні функції держави. Особливості макроекономічного регулювання в Україні. Теорії державного регулювання ринковою економікою. Кейнсіанська теорія як теоретична база державного регулювання економіки. Передумови

виникнення кейнсіанської теорії. Критика кейнсіанцями класичного положення про невтручання держави в економіку. Основні положення кейнсіанської теорії про вплив держави на економіку. Держава в економічному кругообігу. Модель економічного кругообігу в умовах змішаної економіки. Відносини держави з іншими суб'єктами економічного кругообігу. Вплив держави на економічний кругообіг. Вплив держави на економічну рівновагу. Чисті податки і трансформація функції споживання. Модель економічної рівноваги за методом «видатки — випуск». Державні та національні заощадження. Модель економічної рівноваги за методом «вилучення — ін'єкції» на базі сукупних і приватних інвестицій.

Фіскальна політика держави. Види фіскальної політики. Дискреційна фіскальна політика. Стимулювальна та стримувальна фіскальна політика. Граничний коефіцієнт податків і складний мультиплікатор видатків. Мультиплікатор податків. Мультиплікативний вплив державних закупівель і чистих податків на реальний ВВП. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Автоматична фіскальна політика. Автоматичні чисті податки як вмонтовані стабілізатори. Стабілізаційний вплив на економіку автоматичної фіскальної політики в умовах падіння та зростання виробництва. Ефект гальмування автоматичної фіскальної політики та необхідність її доповнення дискреційною політикою. Фіскальна політика з урахуванням пропозиції. Наслідки фіскальної політики на основі моделі «сукупний попит — сукупна пропозиція». Вплив зниження податків на ВВП згідно з теорією економіки пропозиції. Наслідки стимулювальної податкової політики для державного бюджету. Крива Лаффера про залежність між податковими ставками і податковими надходженнями до бюджету.

Фіскальна політика та державний бюджет. Вплив фіскальної політики та циклічних коливань на державний бюджет. Фактичне, потенційне та циклічне бюджетне сальдо. Оцінка бюджетної політики в умовах повної та неповної зайнятості. Суперечність між стабілізаційною та бюджетною функціями фіскальної політики. Концепції збалансування державного бюджету. Джерела дефіцитного фінансування. Державний борг та ефекти витіснення. Емісійне фінансування бюджетного дефіциту та його наслідки.

Монетарна політика. Цілі та інструменти монетарної політики, її передатний механізм. Кількісне рівняння як концептуальна основа монетаристської теорії. Передатний механізм монетарної політики. Основні методи монетарної політики. Грошово-кредитне регулювання економіки. Банківський механізм розширення грошової пропозиції на основі депозитного мультиплікатора. Грошова пропозиція з урахуванням депозитних та готівкових грошей. Грошова база, грошовий мультиплікатор і грошова пропозиція.

Монетарна політика у моделі „AD – AS”. Вплив монетарної політики на економіку: політика дорогих та дешевих грошей; антиінфляційна функція.

Модель „IS – LM” як теорія сукупного попиту у закритій економіці.

Товарний ринок і крива IS. Модель IS-LM як імітація одночасної рівноваги на товарному та грошовому ринках. Обґрунтування кривої IS та її рівняння.

Грошовий ринок і крива LM. Обґрунтування кривої LM та її рівняння.

Фіскальна і монетарна політика у моделі „IS – LM”.

Ефективність фіскальної і монетарної політики на основі моделі „IS – LM”.

Модель „IS-LM” як аналітичний засіб макроекономічної політики.

ЗМ 4. Зовнішньоекономічна діяльність.

Сутність, основні форми та механізм зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоторговельна діяльність і макроекономічна політика у відкритій економіці. Основні теорії міжнародної торгівлі.

Торговельна політика, чистий експорт і ВВП. Рівноважний обсяг виробництва і доходу у відкритій економіці. Мала відкрита економіка. Велика відкрита економіка. Вплив чистого експорту на обсяг національного виробництва.

Вплив зовнішньої торгівлі на ВВП. Економічна рівновага в умовах відкритої економіки. Чистий експорт як компонент сукупних видатків. Гранична схильність до імпорту та складний мультиплікатор видатків. Мультиплікативний вплив чистого експорту на ВВП. Чинники чистого експорту.

Модель Манделла – Флемінга як теорія сукупного попиту у відкритій економіці. Рівновага товарного, грошового та зовнішнього ринків, Модель Манделла – Флемінга для малої відкритої економіки. Передумови побудови моделі Манделла – Флемінга. Рівноважна модель Манделла – Флемінга для відкритої економіки. Порівняльний аналіз грошово—кредитної, фіскальної та зовнішньоторговельної політики при плаваючому і фіксованому обмінному курсах.

Поняття і структура платіжного балансу. Платіжний баланс. Рахунок поточних операцій та його складові. Рахунок капітальних операцій та його зміст. Сутність та роль автономної статті «Помилки та упущення». Резервні активи як регулююча стаття платіжного балансу. Модель платіжного балансу.

Валютний курс. Форми котирування валютного курсу. Види валютного курсу залежно від режиму його формування.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.

Запропонований розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи відповідає навчальним планам підготовки бакалаврів за напрямками 6.030504 – „Економіка підприємства „ та 6.030509 – „Облік і аудит” денної форми навчання.

Таблиця 2.3.1. Розподіл часу за змістовими модулями.

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи				
		Лекц	Сем. , пр.	СРС	Інд. робота	Підсумк. контроль
ЗМ 1. Теоретичні проблеми макроекономіки	1,5/54	14	14	26	-	-
ЗМ 2. Ринкова модель макроекономічного кругообороту	1,5/54	10	10	34	-	-
ЗМ 3. Держава в системі макроекономічного регулювання	1,0/36	8	8	20	-	-
ЗМ 4. Зовнішньоекономічна діяльність	1,0/36	4	4	25	-	3
РАЗОМ	5,0/180	36	36	105	-	3

Таблиці 2.3.2. Розподіл часу лекційного курсу (денна форма навчання).

Зміст	Кількість годин за напрямом підготовки (шифр, аббревіатура)
	6.030504 „ЕП” 6.030509 „О і А”
ЗМ 1. <u>Теоретичні основи макроекономіки.</u>	14
1. 1.Макроекономіка як наука.	2
1.2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.	4
1.3. Ринок праці.	2
1.4. Товарний ринок.	2
1.5. Грошовий ринок.	3
1.6. Інфляційний механізм.	1
ЗМ 2. <u>Ринкова модель макроекономічного кругообороту</u>	10
2.1. Споживання домогосподарств.	2
2.2. Приватні інвестиції.	2
2.3. Сукупні витрати і ВВП.	2
2.4. Економічна динаміка.	4
ЗМ 3. <u>Держава в системі макроекономічного регулювання</u>	8
ЗМ 4. <u>Зовнішньоекономічна діяльність.</u>	4
РАЗОМ	<u>36</u>

Таблиця 2.3.3. Розподілу часу практичних занять (денна форма навчання).

Зміст	Кількість годин за напрямом підготовки (шифр, аббревіатура)
	6.030504 „ЕП” 6.030509 „О і А”
ЗМ 1. <u>Теоретичні основи макроекономіки.</u>	14
1.1. Макроекономіка як наука.	2
1.2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.	4
1.3. Ринок праці.	2
1.4. Товарний ринок.	2
1.5. Грошовий ринок.	3
1.6. Інфляційний механізм.	1
ЗМ 2. <u>Ринкова модель макроекономічного кругообороту</u>	10
2.1. Споживання домогосподарств.	2
2.2. Приватні інвестиції.	2
2.3. Сукупні витрати і ВВП.	2
2.4. Економічна динаміка.	4
ЗМ 3. <u>Держава в системі макроекономічного регулювання</u>	8
ЗМ 4. <u>Зовнішньоекономічна діяльність.</u>	4
РАЗОМ	<u>36</u>

2.4. Організація самостійної роботи студентів.

У процесі опанування модуля „Макроекономіка” окрім лекційних та практичних занять (які є аудиторною роботою) значна роль належить самостійній роботі студентів. Самостійна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем макроекономічного аналізу. Значною є роль самостійної роботи студентів у підготовці до поточного і підсумкового контролю знань й умінь.

На самостійну роботу відповідно навчальним планам підготовки бакалаврів денної форми навчання за напрямками 6.030504 – „Економіка підприємства „ та 6.030509 – „Облік і аудит” припадає 105 годин. У таблиці 2.4.1. подано розподіл часу самостійної роботи за змістовими модулями та формами роботи.

Таблиця 2.4.1. Розподіл часу самостійної роботи за її формами

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
ЗМ 1. Теоретичні основи макроекономіки	26	
1.Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2. Самостійний розгляд питань: „Неокласична та кейнсіанська теорії механізму функціонування ринку праці”. „Особливості сучасної інфляції в Україні”.	4	Конспект
3. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань.	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
4.Підготовка рефератів	6	Текст реферату
5. Розв’язання типових задач змістового модулю	6	Відповіді у зошиті для практичних занять
ЗМ 2. Ринкова модель макроекономічного кругообороту	34	
1.Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект

Продовження табл. 2.4.1.

1	2	3
2.Самостійний розгляд питань: «Функція споживання з урахуванням фактора часу». «Специфіка інвестицій у житлове будівництво». „Економічна динаміка в Україні”.	6	Конспект
3. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань. Підготовка до поточного тестування.	8	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Підготовка рефератів	6	Текст реферату
5. Розв’язання типових задач змістового модулю	8	Відповіді у зошиті для практичних занять
ЗМ 3. Держава в системі макроекономічного регулювання	20	
1.Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2. Самостійний розгляд питань: «Форми й методи державного регулювання економіки», «Проблеми розвитку банківської системи України»	3	Конспект
3. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань.	3	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Підготовка рефератів	2	Текст реферату
5.Розв’язання типових задач змістового модулю.	6	Рішення у зошиті для практичних занять
ЗМ 4. Зовнішньоекономічна діяльність	25	
1.Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2. Самостійний розгляд питань: «Проблеми членства України в СОТ», «Структура платіжного балансу»	4	Конспект
3. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань. Підготовка до поточного тестування	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Підготовка рефератів	5	Текст реферату
5.Розв’язання типових задач змістового модулю	6	Відповіді у зошиті для практичних занять
РАЗОМ	105	

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ „Макроекономіка” Перший поточний контроль зі змістових	
ЗМ 1. Тестування, розв’язання задач	30%
ЗМ 2. Тестування, розв’язання задач	30%
<u>Перший підсумковий контроль (4-ий триместр)</u>	
Залік (тестування, розв’язання задач)	40 %
Усього	100 %
МОДУЛЬ „Макроекономіка” Другий поточний контроль зі змістових	
ЗМ 3. Тестування, розв’язання задач	40%
ЗМ 4. Тестування, розв’язання задач	20%
<u>Другий підсумковий контроль (5-ий триместр)</u>	
Письмовий екзамен (тестування, розв’язання задач)	40 %
Усього	100%

2.6. Порядок та критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів.

Педагогічний контроль є обов’язковим елементом навчання як складової процесів освіти, пізнання. Контроль – це система перевірки і оцінювання результатів навчання, тобто контроль знань, умінь і навичок студентів як результату вивчення модуля „Макроекономіка”. Практика і чисельні наукові дослідження підтверджують стимулюючу роль різноманітних видів контролю у мотиваційній поведінці студентів.

Для визначення рівня знань, умінь і навичок студентів при вивченні модуля „Макроекономіка” використовуються наступні форми і методи контролю:

- Поточний контроль за результатами вивчення кожного змістового модуля передбачає виявлення рівня засвоєння студентом лекційного матеріалу і вміння використовувати його для вирішення практичної ситуації,

приводиться у вигляді письмової роботи, яка передбачає тестування і розв'язання задач:

- ЗМ 1 і 2 у четвертому триместрі (приклад завдання поточного контролю див. Додаток 1).
- ЗМ 3, 4 у п'ятому триместрі (приклад завдання поточного контролю див. Додаток 2).
- Оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях, передбачає оцінку систематичності та активності роботи студента при обговоренні питань тієї чи іншої теми, активність при виконанні індивідуальних завдань (наприклад, підготовка реферату).
- Підсумковий контроль. За умовами кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускаються студенти, що набрали у сумі за змістовими модулями більше ніж 30% балів від загальної їх кількості в цілому з модуля, або більше 50% балів з поточного контролю за усіма змістовими модулями. Підсумковий контроль здійснюється за заліковими (екзаменаційними) білетами у письмовій формі.
 - Диференційний залік за заліковими білетами у четвертому триместрі (приклад завдання підсумкового контролю – диференційний залік див. Додаток 3).
 - Екзамен за екзаменаційними білетами у п'ятому триместрі (приклад екзаменаційного білету див. Додаток 4).

Одним з елементів рейтингової системи є тестовий контроль знань, умінь і навичок студентів, який дозволяє ефективно і об'єктивно оцінювати успішність студентів є тестовий контроль.

Тестовий контроль знань, умінь і навичок студентів дозволяє ефективно й об'єктивно оцінювати успішність студентів. Критерії оцінювання тестових завдань залежать від їх типу. *Тест-завдання закритої форми різняться за принципами побудови і відповідно мають і різні оцінювальні бали. Прості*

альтернативні тест-завдання оцінюються 1 бал. Тест-завдання з простим множинним вибором за принципом класифікації оцінюються в 2 бали. Тестові завдання з множинним вибором за принципом кумуляції оцінюються в 2 бали. Тестові завдання з множинним вибором за принципом циклічності оцінюються в 2 бали. Тестові завдання за принципом подвійної альтернативи оцінюються в 2 бали. Тестові завдання на відповідність(на асоціативні зв'язки) дають можливість установити знання фактів, взаємозв'язків і знання термінології, позначень, методик тощо. Оцінюються в 2 бали одна правильна відповідь. Тестові завдання на порівняння і протиставлення (на аналіз взаємозв'язку оцінюються в 5 балів. Тестові завдання, побудовані за принципом запитань із множинними відповідями. Тестові завдання з множинними відповідями „правильно-неправильно” оцінюються в 5 балів.

Тестові завдання на визначення причинної залежності оцінюються такі тест завдання в 5 балів.

Тест-задачі передбачають перевірку навиків практичного застосування теоретичних знань, уміння робити економічні висновки й прогнози щодо діяльності економічних суб'єктів у певних виробничих ситуаціях. Оцінюються такі тест-завдання в 5 балів.

Графічні завдання передбачають перевірку навиків графічного мислення та вміння образно представляти ту чи іншу вербальну ситуацію. Оцінюються залежно від складності завдання (графіку) від 3 до 7 балів.

Тестові завдання відкритого типу передбачають вільні відповіді. Оцінюються – в 1 бал - одне правильно вставлене слово, позначення, показник тощо. При написанні формул 3—5 балів в залежності від складності формул.

Розв'язання задач передбачає перевірку навиків практичного застосування теоретичних знань, уміння робити економічні висновки та прогнози щодо діяльності економічних суб'єктів в певних виробничих ситуаціях. Оцінюються такі завдання від 5 до 10 балів, в залежності від складності задачі.

Отримані при вимірюванні різними методами оцінки, бали, відсотки складають врешті комплексну оцінку. Комплексна оцінка враховує також й

систему заохочувальних і штрафних балів, які отримав студент протягом триместру. Заохочувальні бали нараховуються за участь в олімпіадах різних рівнів, конкурсах студентських робіт, за доповіді на наукових конференціях, за активність студентів на заняттях і т. ін. Штрафні бали нараховуються за несвоєчасне виконання різних типів завдань (реферати, курсові роботи тощо), за пропуски аудиторних занять та не підготовку до них. Заохочувальні й штрафні бали без сумніву вносять елемент „суб’єктивності” в оцінку знань, тому вони не повинні перевищувати 10% (краще 1-5% від теоретично можливого рейтингу з модуля (дисципліни). У процесі визначення підсумкової оцінки недоліки одного методу вимірювання нівелюються позитивними якостями іншого, і суб’єктивна в принципі оцінка наближається до об’єктивних критеріїв, що пред’являє саме життя.

Результати тестування, виконання тематичних робіт, розв’язання задач, заохочувальні та штрафні бали перераховуються відповідно до системи оцінювання, які подані у таблиці 2.6.1.

Таблиця 2.6.1. Шкала перерахування оцінок результатів навчання у різних системах оцінювання

% набраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою
більше 90 – 100 включно	Відмінно	A
більше 80 – 90 включно	Добре	B
більше 70 – 80 включно		C
більше 70 – 60 включно	Задовільно	D
більше 60 – 50 включно		E
більше 25 – 50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов’язковим повторним курсом	F

** З можливістю повторного складання*

*** З обов’язковим повторним курсом*

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Макроекономіка : Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004. – 851 с.	1 – 4
2. Панчишин С. Макроекономіка: Підручник.-К.,2001	1 – 4
3. Савченко А.Г. Макроекономіка Підручник. – 2-ге вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 448 с.	1 – 4
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1. Перехідна економіка:Підручник /За ред.В.М.Гейця.- К.,2003	2
2. Селищев А.С. Макроэкономика. – СПб.: Питер, 2001. – 448 с.	1 – 4
3. Тарасевич Л.С. Макроэкономика. – М.: Юрайт-Издат, 2003. – 650 с.	1 – 4
4. Тітьонко О.М. Система макроекономічного рахівництва. – К.: КНЕУ, 2002. – 188 с.	1
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Тестовий контроль знань, умінь і навичок з модуля „Макроекономіка”. Тестові завдання за змістовими модулями (для студентів усіх форм навчання / Укл. Решетило В.П., Островський І.А., Тимофієва С.Б. – Х.:ХНАМГ, 2007 – 51с.	1 – 4
2. Практикум з курсу макроекономіки (основні поняття, формули, тести, завдання, проблеми, література) для самостійної роботи студентів денної форми навчання спеціальностей „Економіка підприємства”, „Облік і аудит”/ Укл. Решетило В.П. – Х.:ХНАМГ, 2007. – 61 с.	1 – 4

Методичні вказівки до організації самостійної роботи, практичних занять та виконання контрольних робіт з дисципліни «Макроекономіка» (для студентів 2 курсу денної і заочної форм навчання напрямів підготовки: 6.030504 „Економіка підприємства” і 6.03509 „Облік і аудит”). Укл.: Островський І.А., Тимофієва С.Б. – Харків: ХНАМГ, 2009 – 120 с.	1 – 4
4. Ресурси інтернет	
Цифровий репозиторій ХНАМГ: http://eprints.ksame.kharkov.ua .	1 – 4
1. http://www.bank.gov.ua	2, 4
2. http://www.kmu.gov.ua	2, 4
3. http://www.me.gov.ua	2, 4
4. http://www.minfin.gov.ua	2, 4
5. http://www.ssmsc.gov.ua	2, 4
6. http://www.ukrstat.gov.ua	1 – 4
7. http://www.worldbank.org.ru	2, 4

2.8. Додатки

Додаток 1.

Модуль „Макроекономіка”. Завдання поточного контролю

ЗМ 1. „ Теоретичні основи макроекономіки”.

Варіант 1.

I. Чи правильні наступні твердження

1. Індекс Пааше враховує фізичні обсяги виробництва поточного періоду.
А. Так Б. Ні
2. Будь-яка точка на кривій виробничих можливостей визначає максимальні обсяги виробництва обох альтернативних товарів.
А. Так Б. Ні
3. Довгострокова крива Філіпса ілюструє зворотний зв'язок динаміки цін і безробіття.
А. Так Б. Ні
4. Агрегат M_3 є синонімом грошової маси.
А. Так Б. Ні
5. Класичний відрізок кривої сукупної пропозиції має вертикальний вигляд.
А. Так Б. Ні

II. Оберіть правильну відповідь

1. Сума нових вартостей, що створені резидентами в середині країни, є:

а) сукупним суспільним продуктом;	в) валовим національним продуктом;
б) валовим внутрішнім продуктом;	г) національним доходом.

2. В країні існує повна зайнятість, якщо безробіття:

а) відсутнє;	в) має природний рівень;
б) не перевищує 1 %;	г) дорівнює циклічному безробіттю.

3. Обґрунтування закону попиту в макроекономіці не спирається на ефект:

а) імпортих закупівель;	в) відсоткової ставки;

б) витіснення інвестицій;

г) касових залишків.

4. Процес штучного провокування зростання цін має назву:

а) рефляція;

в) інфляція;

б) дезінфляція;

г) дефляція.

5. Сума готівки та поточних вкладів в національній валюті є грошовим агрегатом:

а) M_0 ;

в) M_2 ;

б) M_1 ;

г) M_3 .

III. Заповніть пропуски необхідними формулами та прокоментувати

1. Індекс Ласпейреса: _____.

2. Грошовий мультиплікатор: _____.

3. Рівень повної зайнятості: _____.

4. Валовий національний дохід: _____.

5. Формула ВВП за доходами: _____.

IV. Графічне завдання

1. Макроекономічна рівновага на висхідному відрізку кривої сукупної пропозиції:

У. Розв'яжіть задачі

1. Розрахуйте величини ВВП і ЧВП, якщо показники чистого експорту, чистих внутрішніх приватних інвестицій, валових внутрішніх приватних інвестицій, споживчих і державних видатків відповідно складають 5; 11; 20; 30; 12 млрд. грош. од.
2. Знайдіть величини грошових агрегатів M_0 , M_1 , M_2 , M_3 (млрд дол.) і коефіцієнт монетизації економіки країни, якщо ВВП країни складає 200 млрд. дол., активи за трастовими операціями - 6 млрд. грош. од., готівка - 10 млрд. грош. од., поточні депозити у національній валюті - 8 млрд. грош. од., строкові депозити - 11 млрд. грош. од.
3. Розрахуйте номінальний ВВП, дефлятор, відсоткове відставання реального ВВП від потенційного, потенційний ВВП, якщо реальний ВВП склав 100 млрд дол., зниження цін досягло 10%, фактичний рівень безробіття – 8%, а природний – 6%.

Модуль „Макроекономіка”. Завдання поточного контролю
ЗМ 3. „Держава в системі макроекономічного регулювання”.

Варіант 1.

I. Графічні тестові завдання

1. Намалуйте графік загального попиту на гроші.
2. Намалуйте криву Лаффера та поясніть її економічну сутність.

II. Запишіть формулу, за якою визначається

1. За якою формулою визначається дефіцит державного бюджету.
2. Запишіть формулу, за якою визначається середня податкова ставка
3. Запишіть формулу, за якою визначається фактичне бюджетне сальдо.
4. Запишіть формулу, за якою визначається зміна грошової пропозиції з урахуванням депозитного мультиплікатора.

III. Задачі

1. Визначити розмір державних закупівель і державного споживання, якщо $Y = 1200$, $C = 800$, $I = 500$, $I_g = 100$.
2. Як зміниться грошова пропозиція, якщо активи комерційних банків зросли на 15 млн. гр. од., норматив обов'язкових резервів становить 10%, а коефіцієнт готівки 0,3 ?
3. Грошова маса (M) становить 30 млрд. грош. од. Грошова одиниця здійснює в середньому 6 обороти ($V = 6$). Умовний фізичний обсяг національного виробництва (Q) становить 900 млн. од. Визначити середній рівень цін, а також її зміну при зростанні M на 5 % та зниженні Q на 8 %
4. Державні видатки та чисті податки збільшилися на 140 тис. грошових одиниць. Гранична норма споживання дорівнює 0,6. Податкова ставка (коефіцієнт податків) 0,2. Визначити мультиплікатори державних видатків, податків та збалансованого бюджету.

ХНАМГ

**Напрями підготовки : 6.030504 – „Економіка підприємства „ та
6.030509 – „Облік і аудит”**

Навчальний предмет: Мікроекономіка

Триместр 4

Заліковий білет № 1

Варіант 1

I. Заповніть пропуски необхідними формулами та прокоментувати

(2 бали за формулу, max=10).

1. Індекс Ласпейреса: _____.
2. Грошовий мультиплікатор: _____.
3. Гранична схильність до заощаджень: _____.
4. Виробнича функція Кобба-Дугласа: _____.
5. Інфляційний розрив: _____.

II. Розв'яжіть задачі

(5 балів за кожну правильну відповідь, max=15)

1. Розрахуйте величини ВВП і ЧВП, якщо показники чистого експорту, чистих внутрішніх приватних інвестицій, валових внутрішніх приватних інвестицій, споживчих і державних видатків відповідно складають 5; 11; 20; 30; 12 млрд. грош.од.

2. Припустимо, що рівняння споживання та інвестицій мають вигляд:

$$C = 0,8 \cdot Y + 20;$$

$$I = 10.$$

Визначите рівноважний ВВП (Y) за методом „витрати – випуск”.

3. Величина ВВП країни складає 100 млрд. грош. од., кількість зайнятих – 20 млн. осіб, норма амортизації - 5%, вартість капіталу - 240 млрд. грош. од. Обчислити норму заощаджень s' , за якою забезпечується стійкий рівень капіталоозброєності.

XHMT

(назва навчального закладу)

**Напрями підготовки : 6.030504 – „Економіка підприємства” та
6.030509 – „Облік і аудит”**

Навчальний предмет: Мікроекономіка

Триместр 5

Екзаменаційний білет № 1

I. Чи правильні наступні твердження

(1 бал за кожну правильну відповідь, max=2)

1. Довгострокова крива Філіпса ілюструє зворотний зв'язок динаміки цін і безробіття.

А. Так Б. Ни

2. Сальдо торговельного балансу є сумою експорту та імпорту:

A. Так Б. Ни

II. Оберіть правильну відповідь

(2 бали за кожну правильну відповідь, max=2).

- ## 1. Сума ВВП і чистих факторних доходів – це:

- а) валовий національний наявний дохід; в) валовий національний дохід;
б) національний дохід; г) наявний національний дохід.

III. Заповніть пропуски необхідними формулами та прокоментувати

(2 бали за кожну правильну відповідь, max=8).

1. Валовий національний дохід: _____.
2. Середня схильність до споживання: _____.
3. Грошовий мультиплікатор: _____.
4. Чистий експорт: _____.

IV. Графічне завдання (правильно побудований графік – 4 бали, max=8).

2. Макроекономічна рівновага на висхідному відрізку кривої сукупної пропозиції:
2. Намалюйте графік, який відображує вплив державних закупівель на ВВП у „кейнсіанському хресті”.

V. Розв’яжіть задачі (10 балів за кожну правильну відповідь, max=20)

1. Державні видатки та чисті податки збільшилися на 100 тис. грошових одиниць. Гранична норма споживання дорівнює 0,75. Податкова ставка (коефіцієнт податків) 0,2. Визначити мультиплікатори державних видатків, податків та збалансованого бюджету.
2. Розрахуйте номінальний ВВП, дефлятор, відсоткове відставання реального ВВП від потенційного, потенційний ВВП, якщо реальний ВВП склав 100 млрд. грош. од., зниження цін досягло 10%, фактичний рівень безробіття – 8%, а природний – 6%.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни „Макроекономіка” для студентів 2 курсу денної форми навчання галузь знань – 0305 „Економіка та підприємництво” напрямів підготовки: 6. 030504 “Економіка підприємства” та 6.030509 „Облік і аудит”.

Укладачі: Ігор Анатолійович Островський

Світлана Борисівна Тимофієва

План 2009, поз. 477Р

Підп. до друку 22.05.2009	Формат 60 x84/1/16	Папір офісний
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк. 1,5	Обл.-вид.арк. 1,8
Замовл. № 4533	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, вул.. Революції, 12